

Změna klimatu a emoce v nás: co je environmentální žal a co s ním

Poznejte pomocí edukativního videa, co je environmentální žal a jak s ním lze pracovat, a prozkoumejte vlastní strategie, které vám mohou pomoci zpracovávat náročné či tíživé emoce.

Délka: 45 minut

Věk: 9. třída ZŠ, SŠ, VŠ

Předměty: ZSV / výchova k občanství, přírodopis/biologie, psychologie

Typ: lekce, video

Vytvořeno: 6. 6. 2023

Autor/ka: Tomáš Lengál, Gymnázium Frýdlant, vytvořeno pro [Člověk v tísni, o. p. s.](#)

Pomůcky: papíry, tužky, dataprojektor, reproduktory, pracovní list A vytištěný pro každého (příloha 1) – volitelné, pracovní list B vytištěný pro každého / do dvojic (příloha 2), video (dostupné [ZDE](#))

Vzdělávací cíle:

- Žák pojmenuje vlastní strategie vypořádávání se s náročnými/tíživými emocemi, porovnává je se strategiemi ostatních a posuzuje jejich efektivitu.
- Žák vysvětlí pojem environmentální žal, uvede příčiny, které jej způsobují, i možnosti, jak s ním konstruktivně pracovat.

Postup:

1. Moje emoce (15 min)

Zeptejte se žáků, jaké emoce znají, a zapište je na tabuli. Následně rozdejte každému jeho vlastní pracovní list A (viz příloha 1). Nechte je pár minut zamyslet se nad tím, jakými způsoby zpracovávají náročné/tíživé emoce. Následně jim umožněte sdílet ve dvojicích, k čemu došli. Pak dejte prostor dobrovolníkům sdílet nápady nahlas s celou třídou, zaměřte se přitom na strategie, které nejsou v tabulce předtištěny.

TIP: Pokud je třída zvyklá s tématem emocí pracovat, nevyužívejte pracovní list A a nechte je rovnou ve dvojicích vymýšlet strategie, které jim pomáhají při zpracování smutku/hněvu/strachu/bezmoci. Můžete pak rychleji přejít ke společnému sdílení strategií.

2. Environmentální žal (20 min)

Před projekcí videa se zeptejte žáků, zda někdy slyšeli pojem environmentální žal. Mohou se jej pokusit vysvětlit i postupně: co znamená environmentální, co žal a jak to souvisí s emocemi, o kterých jste se už bavili.

Rozdejte žákům pracovní list B (viz příloha 2) a sdělte jim, ať si jej pročtou a připraví se tak na sledování videa. Doporučte jim, ať s psaním odpovědí na otázky (a dalších postřehů) neotálejí a rovnou je během sledování videa zaznamenávají do pracovního listu.

Mezitím nachystejte projekci rozhovoru s terapeutkou Zdeňkou Voštovou o environmentálním žalu, video naleznete zde: <https://www.youtube.com/watch?v=T1YcPJvOedA>

Po projekci dejte žákům pár minut na to, aby probrali postřehy a výstupy ve dvojicích či malých skupinách. Poté sdílejte všichni společně.

3. Reflexe (10 min)

Když již není co dodat k výstupům z pracovního listu, přejděte ke zhodnocení hodiny.

Ptejte se například:

- *Co si z dnešní hodiny odnášíte? Co nového jste se (o sobě) dozvěděli?*
- *Co je klimatický žal a proč vzniká?*
- *Jaké strategie můžeme užívat ke zvládnutí náročných/těživých emocí?*
- *Jaká je nejlepší obrana před environmentálním/klimatickým žalem?*
- *Jak se vám dnešní hodina líbila? V čem byla přínosná?*

Infobox k použitému videu:

Rozhovor se Zdeňkou Voštovou je součástí 7. kapitoly online kurzu Klimatická změna, která se věnuje tomu, co může se změnou klimatu udělat každý z nás. Kromě osobních možností zapojení se do řešení, přináší také téma emocí spojených s klimatickou změnou a pojmy environmentální žal a naděje. Celý online kurz je zdarma a je určen ke studiu všem pedagogům a dalším vzdělavatelům. Naleznete jej na této adrese: <https://kurz-klimazmena.clovekvtsni.cz>.

Zdroje:

VOŠTOVÁ, Zdeňka. Jak pracovat s emocemi dětí při výuce o změně klimatu [online]. Futuropolis: Škola emancipace, 2022 [cit. 2023-06-05]. Dostupné z: <https://futuresopolis.cz/prispevek/jak-pracovat-s-emocemi-deti-pri-vyuce-o-zmene-klimatu/>

pracovní list A:

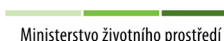
Jak z toho ven: Zvládnout to. In: Jeden svět na školách [online]. [cit. 2023-06-07].

Dostupné z: <https://www.jsns.cz/download-lecture-material/31474?activityId=1053855&lectureId=1089505>

Přílohy:

Příloha 1: Pracovní list A – zvládnání emocí

Příloha 2: Pracovní list B – environmentální žal

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Tento projekt je spolufinancován
Státním fondem životního prostředí ČR
na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.
www.mzp.cz www.sfzp.cz

Vzdělávací materiál vznikl za finanční podpory Evropské unie - programu DEAR (Development Education and Awareness Rising) a Státního fondu životního prostředí ČR na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.